

Södra kyrkogården

Antikvarisk medverkan vid avverkning av träd

Södra kyrkogården, Kalmar kommun, Kalmar län, Småland
Kalmar pastorat, Växjö stift

Magdalena Jonsson

Kalmar läns museum

Kyrkoantikvarisk rapport juli 2017

Kalmar läns museums bebyggelseenhet

Kalmar läns museums bebyggelseenhet utför antikvarisk medverkan vid förändringar och renoveringar av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse/ bebyggelsemiljöer. Flera medarbetare är också certifierade som sakkunnig kontrollant av kulturvärden enligt Plan- och bygglagen.

Kalmar läns museum kan även erbjuda expertis inom exempelvis land- och marinarkologi, konservering och kulturmiljöpedagogik.

www.kalmarlansmuseum.se

Antikvarisk medverkan – vad är det?

Alla kyrkor och kyrkogårdar tillhörande svenska kyrkan byggda före 1940 är skyddade enligt Kulturmiljölagen. Denna lag används också för att skydda vissa andra byggnader, så kallade byggnadsminnen. I Kalmar län handlar det om ca 135 byggnader, bebyggelsemiljöer, parker etc. När en sådan skyddad miljö ska förändras krävs ett särskilt tillståndsbeslut från länsstyrelsen, som får ställa villkor om hur åtgärderna ska utföras. Samma sak gäller när länsstyrelsen fattar beslut om så kallade byggnadsvårdsbidrag till olika kulturhistoriskt värdefulla miljöer eller byggnader runt om i länet.

För att åtgärderna ska genomföras enligt länsstyrelsens beslut, med antikvariskt perspektiv och traditionella metoder och material "som innebär minsta möjliga skada" på byggnaden eller bebyggelsemiljön ska arbetet följas av antikvarisk expertis, den antikvariske medverkande. Denne ska vara fastighetsägaren och hantverkarna behjälplig med goda råd, följa och dokumentera arbetet samt redovisa genomförda åtgärder i en rapport.

Södra kyrkogården

Antikvarisk medverkan vid avverkning av träd

Södra kyrkogården, Kalmar kommun, Kalmar län, Småland
Kalmar pastorat, Växjö stift

Författare	Magdalena Jonsson
Foto	Författaren om inget annat anges
Granskad av	Ulrika Haraldsson
Layout	Stefan Siverud
Diarienummer	Kalmar läns museum: 32-73-17 Länsstyrelsen Kalmar län: 433-126-17
Utgivare	Kalmar läns museum 2017
Kartor	Publicerade i enlighet med tillstånd 507-1417-10 från Lantmäteriverket.
Utförd av	Kalmar läns museum, Bebyggelseenheten
Kontaktperson	Liselotte Jumme
Beställare	Kalmar kyrkogårds- och fastighetsförvaltning
Kontaktperson	Birgitta Linåker
Renoveringsperiod	Våren 2017
Fältbesök skedde	2017-03-20 Magdalena Jonsson, 2017-06-15 Magdalena Jonsson
Slutbesiktigande	Utfördes av länsstyrelsen i Kalmar
Övriga handlingar och digitala fotografier	Förvaras i Kalmar läns museums topografiska arkiv.

Karta över Kalmar län med platsen markerad.

Kort om den aktuella kyrkogården

Södra kyrkogården invigdes 1863. Redan 1889 byggdes kyrkogården ut och fick sin nuvarande form. Södra kyrkogården ritades av distriktslantmätare C J A Magnét. Det är en helt och hållet anlagd och strikt ordnad kyrkogård. Breda grusgångar skiljer gravkvarteren åt. Gångarna kantas av lindar. De första planterades då kyrkogården anlades. Gravplatserna var redan från början noggrant utlagda för att utnyttja marken effektivt. Hela kyrkogården omgärdas av en stödmur.

Träd nr 469 före avverkningen.

Utförda åtgärder

Den antikvariska medverkan har skett i samband med tillståndsgivning för aktuella åtgärder enligt Kulturmiljölagen. Tillstånd utfärdat av Länsstyrelsen i Kalmar.

Träd nr 469

Tillstånd före åtgärd

Träd nr 469 är en av kyrkogårdens lindar i sydvästra hörnet av kvarter K. Trädet beskars på 1960-70-talet och en stor gren togs bort. Där har nu blivit en omfattande rötskada. Trädet hade också flera påkörningskador. Vid en besiktning av träden på Södra kyrkogården 2016 bedömdes nr 469 vara en risk. Man beslutade därför att ta bort trädet.

Vidtagna åtgärder

Träd nr 469 togs ner. Stubben lämnades kvar och något av de rotskott som redan utvecklats kommer att få växa upp och ersätta det avverkade trädet.

Stubben efter det avverkade trädet. Något av de nya rotskotten kommer att ersätta det avverkade trädet.

Sändlista

Länsstyrelsen i Kalmar län, 391 86 Kalmar, 2 ex el antal enligt tillståndsbeslut

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm, 2 ex

Samfälligheten

Växjö stift, Box 527, 351 06 Växjö, samt e-post: maria.brynielsson@svenskakyrkan.se

Adress Box 104,
S-392 21 Kalmar

Telefon 0480-45 13 00

E-post info@kalmarlansmuseum.se
Webb kalmarlansmuseum.se

